

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічний
Кафедра педагогіки та менеджменту освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри педагогіки та
менеджменту освіти

підпис

Світлана ПОЛІЩУК

26 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Виробничої педагогічної асистентської практики
підготовки здобувачів вищої освіти
другого(магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою *Освітні науки*
спеціальності *A1 Освітні науки*
галузі знань *A Освіта*
мова навчання *українська*

2025-2026 навчальний рік

Розробники програми: *Олена ДУТКО, канд. пед. наук., старший викладач кафедри педагогіки та менеджменту освіти;*

Ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Протокол № 7 від 26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Олена ДУТКО

2025-2026 н.р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма практики укладена відповідно до освітньо-професійної програми **«Освітні науки»** підготовки здобувачів вищої освіти *другого(магістерського) рівня вищої освіти* спеціальності *A1 Освітні науки* галузі знань *A Освіта*.

Програма практики розроблена відповідно до:

- законів України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>, «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>,
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 30 kvitnya 1993 r. za № 35), <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>;
- Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) від 31 серпня 2021 р. № 111-ОД; <https://kvi.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/polozhennia-pro-provedennia-praktyky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-kamianets-podilskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-ivana-ohienka.pdf>;
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>;
- Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://kadru.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>;
- Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view;
- Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExi9GLi6d/view>;
- освітньо-професійної програми «Освітні науки» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (редакція 28 березня 2025 року), педагогічного факультету <https://drive.google.com/file/d/1tAfFf2O7TlCLDunstjiLX-HqOh6hJOVX/view?pli=1>;

- відповідного навчального плану
https://drive.google.com/file/d/1ibVWDXwCc_Y_lQm4QCtAOteJtnr4cD6/view;
- наскрізної програми практики підготовки здобувачів вищої освіти другого(магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою освітні науки
<https://drive.google.com/file/d/1gnTB5pIg-cCSBz1-f69MoEOfodwfqyD6/view>;
- наказів та розпоряджень по Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка щодо організації та проведення практики здобувачів вищої освіти.

1. Мета, завдання та результати практики

Метою практики є підготовка кваліфікованого фахівця освітньої галузі, актуалізація теоретичної складової системи професійної підготовки за спеціальністю А1 Освітні науки, її трансформація на рівень практичної діяльності на особистісно орієнтованій основі, інтегруючись у контекст майбутньої професії.

Завдання практики. Адаптація до умов, особливостей майбутньої професійної діяльності, формування досвіду асистентської роботи у закладі освіти, розвиток дослідницької компетентності здобувача. Конкретизація завдань спрямована на:

- а) формування цілісного уявлення про освітній процес та управління ним у сучасному закладі освіти;
- б) актуалізація власного досвіду, його адаптація до нових умов діяльності;
- в) спостереження, фіксація та аналіз освітньої, методичної й управлінської діяльності педагогічних працівників і керівників;
- г) моделювання форм, методів та умов організації освітньої, методичної, виховної, управлінської діяльності в закладі освіти; участь у підготовці до тих, що заплановані у закладі освіти, апробація спроектованих моделей за власною ініціативою;
- д) вивчення психологічного клімату, особливостей міжособистісної взаємодії та професійної комунікації в закладі освіти;
- е) узагальнення результатів практики, їх самоаналіз та самооцінка, виділення найбільш успішних складових реалізації програми практики, проблем, що понижували її ефективність; формування пріоритетів професійного, особистісного саморозвитку на перспективу.

Підготовка студентів до практики передбачає процес неперервного особистісно та практикоорієнтованого розвитку професійних компетентностей відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

2. Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності.

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 10. Здатність використовувати психологічний інструментарій в освітньому процесі та в управлінській діяльності.

СК 11. Здатність до самомотивації, саморозвитку та самореалізації упродовж життя, використання можливостей формальної, неформальної та інформальної освіти.

3. Програмні результати навчання:

ПРН5.Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПРН7.Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПРН8.Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

ПРН 12. Розуміти психологічні особливості діяльності викладача, здобувача освіти, керівника, використовувати психологічний інструментарій в організації освітнього процесу.

Загальна **тривалість** виробничої практики визначається навчальним планом.

2. Вимоги до баз практики та їх перелік.

Базами практики є заклади вищої освіти, їх структурні підрозділи.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням із кафедрою педагогіки та менеджменту освіти, обирати місце проходження виробничої практики і пропонувати її для укладання відповідного договору.

Зклади вищої освіти (їх структурні підрозділи), що є базами проведення практики, мають відповідати таким вимогам:

- наявність умов, які можуть забезпечити виконання завдань даної виробничої асистентської практики за спеціальністю А1 Освітні науки, ОПП «Освітні науки»;

- можливість забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувача вищої освіти;

- надання здобувачам вищої освіти на час практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі практики (за наявності відповідних вакансій);
- надання здобувачам вищої освіти права користування бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності бази практики;
- можливість працевлаштування випускників.

Перелік баз практики:

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, його структурні підрозділи.

Зміст виробничої практики, завдання за змістовими модулями.

Загальна логіка формування робочої програми практики передбачає три змістові модулі: I ЗМ – Організаційно-педагогічна та методична складова, II ЗМ – Науково-дослідна складова, III ЗМ – Психолого-педагогічна складова, які передбачають формування інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей.

Перший змістовий модуль поєднує такі складові:

а) *ознайомлювально-аналітичну*, яка реалізується через вивчення структури та особливостей організації освітнього процесу, методичної роботи, виховної діяльності, системи управління закладом освіти, їх ситуативний, аспектний або комплексний аналіз (в залежності від вибраного здобувачем рівня складності діяльності);

б) *безпосередньо практичну діяльність*, яка реалізується через самовизначення та програмування освітньої діяльності на період практики, а також виконання робочої програми;

в) *рефлексивно-аналітичну*, яка стосується аналізу та визначення ефективності практики, оцінки рівня власної компетентності, реальної практичної готовності до реалізації функцій асистента в сучасному закладі освіти та проєктування перспектив особистісного, професійного саморозвитку.

Другий змістовий модуль стосується науково-дослідної роботи як у сфері власної практичної діяльності, розвитку професійної компетентності (самодослідження), так і виконання кваліфікаційної роботи, використовуючи реальні умови діяльності закладу вищої освіти (аналіз проблем, опис досвіду, проєктування експериментальних досліджень та ін.).

Третій змістовий модуль передбачає формування психологічної компетентності здобувача, здатності аналізувати психологічний клімат закладу освіти, ефективно взаємодіяти з колегами та студентами, а також здійснювати рефлексію власної професійної діяльності.

I Змістовий модуль. Організаційно-педагогічна та методична складова.

1) Вивчення структури та особливостей організації освітнього процесу в закладі вищої освіти;

- 2) Ознайомлення з навчальними планами, робочими програмами, методичними матеріалами, а також різними аспектами діяльності кафедри;
- 3) Аналіз організаційно-управлінських процесів закладу, системи моніторингу успішності студентів, механізмів контролю освітнього процесу;
- 4) Вивчення внутрішніх правил, кодексу академічної доброчесності, процедур забезпечення якості освіти та взаємодії зі студентами;
- 5) Участь у підготовці та проведенні навчальних занять під керівництвом викладача;
- 6) Підготовка та проведення виховного заходу під контролем викладача;
- 7) Аналіз ефективності власної участі в освітньому процесі, оцінка рівня сформованих компетентностей та готовності до роботи асистентом у закладі вищої освіти;
- 8) Формування плану подальшого професійного та особистісного розвитку.

Завдання:

1. Адаптуватися до умов професійної діяльності в закладі вищої освіти:

- ознайомитися зі структурою та функціонуванням закладу, регламентом роботи кафедри та викладачів;
- вивчити правила академічної доброчесності, внутрішні нормативні документи, положення про організацію освітнього процесу;
- інтегрувати власні знання та досвід у роботу закладу, усвідомлюючи специфіку професійної діяльності асистента;
- брати участь у щоденних освітніх процесах, навчальних заходах та організаційних нарадах.

2. Здійснювати спостереження та аналіз освітнього процесу, організаційно-управлінських та виховних аспектів:

- спостерігати та аналізувати особливості проведення лекцій, семінарів, лабораторних та практичних занять;
- аналізувати методи навчання, форми активізації студентів, використання цифрових технологій;
- оцінювати ефективність організаційних процесів, взаємодію викладачів та студентів, рівень підтримки студентів;
- визначати проблемні зони організації навчання та виховання та фіксувати пропозиції щодо їх покращення.

3. Участь у плануванні та реалізації освітніх завдань під керівництвом викладача:

- брати участь у розробці навчально-методичних матеріалів (планів занять, презентацій, методичних рекомендацій);
- підготовка та проведення консультацій та практичних занять;

4. Оцінювати результати власної роботи та рефлексувати над набутими компетентностями:

- систематично оцінювати власну ефективність у виконанні завдань практики;

- аналізувати сильні сторони та проблемні аспекти своєї діяльності, визначати шляхи вдосконалення;
- визначати пріоритети особистісного та професійного розвитку, плани щодо набуття додаткових компетентностей;
- готувати узагальнення результатів практики, включаючи пропозиції щодо подальшого професійного вдосконалення.

II Змістовий модуль. Науково-дослідна складова.

Завдання науково-дослідної складової виробничої практики:

1. Використання методів наукового дослідження для отримання, інтерпретації, аналізу та узагальнення інформації щодо організації освітнього процесу в закладі освіти, в якому здобувач проходить практику;
2. Використання наукових підходів, методів дослідження для моделювання та розробки власних варіантів практичних апробацій (підготовка повідомлень, проведення аналізів елементів освітньої діяльності), програмування та реалізації завдань розвитку власної професійної компетентності.
3. В залежності від етапу виконання кваліфікаційної роботи під час практики здобувач може: а) вивчати наявний досвід щодо вирішення проблем за тематикою кваліфікаційної роботи; б) проектувати (або корегувати за умови наявності) моделі дослідницької роботи, враховуючи реалії системи організації освітньої діяльності, особливості управлінської діяльності в закладі освіти; в) виконувати пілотні дослідження, застосовувати методи наукових пошуків відповідно до розробленої моделі та програми експериментального дослідження у рамках написання кваліфікаційної роботи.

III Змістовий модуль. Психолого-педагогічна складова.

Завдання психолого-педагогічної складової виробничої практики:

- застосування психодіагностичного інструментарію з метою вивчення пізнавальної та мотиваційної сфер здобувачів вищої освіти;
- спостереження, фіксація та комплексний психолого-педагогічний аналіз індивідуально-психологічних особливостей здобувача вищої освіти, міжособистісних взаємин та особливостей освітньо-професійної діяльності;
- моделювання та обґрунтування психолого-педагогічних рекомендацій щодо розвитку пізнавальних процесів, навчально-професійної мотивації, професійно важливих якостей і особистісного потенціалу здобувачів вищої освіти.

№ з/п	Назва виду діяльності	Термін виконання (годин)
1	2	3
1	I Змістовий модуль. Організаційно-педагогічна та методична складова	90
1.1	Вивчення структури та особливостей організації освітнього процесу в закладі вищої освіти;	10

1.2	Ознайомлення з навчальними планами, робочими програмами, методичними матеріалами, а також різними аспектами діяльності кафедри;	12
1.3	Аналіз організаційно-управлінських процесів закладу, системи моніторингу успішності студентів, механізмів контролю освітнього процесу;	13
1.4	Вивчення внутрішніх правил, кодексу академічної доброчесності, процедур забезпечення якості освіти та взаємодії зі студентами;	10
1.5	Участь у підготовці та проведенні навчальних занять під керівництвом викладача;	25
1.6	Підготовка та проведення виховного заходу під контролем викладача;	10
1.7	Аналіз ефективності власної участі в освітньому процесі, оцінка рівня сформованих компетентностей та готовності до роботи асистентом у закладі вищої освіти;	5
1.8	Формування плану подальшого професійного та особистісного розвитку.	5
2	II Змістовий модуль. Науково-дослідна складова.	50
2.1	Застосування методів педагогічного дослідження для аналізу освітнього процесу, проектування та апробації окремих елементів педагогічної діяльності (занять, навчальних матеріалів, міні-експериментів) під керівництвом викладача.	20
2.2	Використання результатів спостережень і досліджень для розвитку власної професійної компетентності асистента.	20
2.3	Збір і опрацювання емпіричних матеріалів для кваліфікаційної роботи: аналіз досвіду, уточнення моделі дослідження, проведення пілотних досліджень.	10
3	III Змістовий модуль. Психолого-педагогічна складова	40
3.1	Застосування психодіагностичного інструментарію з метою вивчення пізнавальної та мотиваційної сфер здобувачів вищої освіти.	15
3.2	Спостереження, фіксація та комплексний психолого-педагогічний аналіз індивідуально-психологічних особливостей здобувача вищої освіти, міжособистісних взаємин та особливостей освітньо-професійної діяльності	15
3.3	Моделювання та обґрунтування психолого-педагогічних рекомендацій щодо розвитку пізнавальних процесів, навчально-професійної мотивації, професійно важливих якостей і особистісного потенціалу здобувачів вищої освіти.	10

Організація практики: безпосередня підготовка до практики (настановна конференція, розробка індивідуальної траєкторії виконання програми, усвідомлення практичних завдань), реалізація програми практики за обраним рівнем. Визначення ролі практики в системі професійної підготовки фахівця, конкретизація її функцій.

1. Ознайомлення з загальними положеннями про проходження виробничих практик, правами та обов'язками усіх суб'єктів її організації.

2. Формування адекватної мотиваційної основи практичної діяльності студента у ЗО. Психологічне налаштування на успішну практичну діяльність.

3. З'ясування особливостей диференційованої системи проходження виробничої практики, логіки побудови програми її проходження.

4. Вибір рівня складності програми, її уточнення, узгоджуючи інваріантну та варіативну складові.

5. З'ясування сутності та аналіз завдань, запрограмованих на період практики, підходів до оцінювання ефективності, форм представлення її результатів після її закінчення.

6. Систематизація матеріалів, сформованих у процесі навчання, які мають практичну цінність і можуть бути використані під час практики.

7. Реалізація програми практики.

8. Здійснення методичного керівництва її проходженням (консультації, групові заняття, аналіз проведення запланованих заходів, рекомендації щодо поліпшення ефективності діяльності студента під час практики).

9. Узагальнення та аналіз результатів практичної діяльності. Формування звітної документації.

10. Проведення повторної діагностики, оцінка рівня сформованості професійних компетентностей.

11. Оцінка сформованості особистісних якостей, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері освіти.

12. Проектування траєкторії індивідуального професійного зростання на перспективу.

ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

Таблиця 3.1. Завдання для I рівня – низького.

	<i>Формування загальних та фахових компетентностей</i>
<i>Інваріантна складова</i>	Змістовий модуль I 1. Адаптація до умов професійної діяльності в закладі вищої освіти 1. Ознайомитися з основною нормативно-організаційною документацією закладу вищої освіти як бази практики (статут, освітні програми, положення про організацію освітнього процесу, положення про кафедру, правила академічної доброчесності тощо), здійснити їх короткий аналітичний огляд. 2. Вивчити організаційну структуру закладу вищої освіти та кафедри, визначити функції основних структурних підрозділів і посадових осіб. 3. Брати участь у щоденній діяльності кафедри (робочі наради, консультації, освітні заходи), виконуючи доручення керівника практики в межах повноважень асистента.

	2. <i>Спостереження та аналіз освітнього, організаційно-управлінського та виховного процесів</i> 4. Відвідати 5 навчальних занять (лекцій, практичних або лабораторних), проведених різними викладачами, здійснити їх структурно-методичний аналіз (мета, методи, форми роботи, активність студентів). 5. Відвідати виховний або позааудиторний захід (наукові або просвітницькі заходи), здійснити їх аналіз та оцінити результативність. 3. <i>Участь у плануванні та реалізації освітніх завдань</i> 6. Взяти участь у підготовці навчально-методичних матеріалів (план заняття, презентація, методичні рекомендації або дидактичні матеріали) під керівництвом викладача. 7. Підготувати та провести практичне заняття з подальшим обговоренням результатів із керівником практики. Здійснити його самоаналіз. 8. Долучитися до підготовки та реалізації виховного заходу, виконавши конкретні доручення відповідно до ролі асистента. Здійснити його самоаналіз. 4. <i>Рефлексія та оцінювання результатів власної діяльності</i> 9. Здійснювати систематичну фіксацію виконаних завдань у щоденнику практики з коротким аналізом власної діяльності, визначити сильні сторони та проблемні аспекти. 10. Підготувати узагальнений аналітичний звіт за результатами практики з визначенням перспектив подальшого професійного та особистісного розвитку. Змістовий модуль II 1. Визначити мету, завдання, об'єкт і предмет власного педагогічного дослідження (або уточнити їх відповідно до теми кваліфікаційної роботи), обґрунтувати вибір методів педагогічного дослідження, які можуть бути застосовані в умовах бази практики. 2. Провести пілотне дослідження (за можливістю) відповідно до теми кваліфікаційної роботи (обмежене за обсягом і тривалістю), зібрати емпіричні
--	--

	дані та здійснити їх попередню обробку та аналіз. 3. Оцінити власний досвід застосування методів педагогічного дослідження, визначити набуті дослідницькі вміння. Змістовий модуль III. 1. Здійснити добір методик для діагностики пізнавальної та мотиваційної сфер здобувача вищої освіти; провести психодіагностичне обстеження, здійснити обробку, інтерпретацію результатів та оформити відповідну звітну документацію згідно з вимогами. 2. Вивчити індивідуально-психологічні особливості здобувача вищої освіти та специфіку його міжособистісної взаємодії в освітньому середовищі; здійснити спостереження та фіксацію проявів пізнавальних процесів, мотивації, поведінкових і комунікативних характеристик; на основі узагальнення отриманих даних скласти психологічну характеристику особистості здобувача вищої освіти. 3. Розробити обґрунтовані рекомендації щодо розвитку пізнавальних процесів, навчально-професійної мотивації, професійно важливих якостей та подолання виявлених труднощів у навчальній діяльності; визначити напрями індивідуального психолого-педагогічного супроводу здобувача вищої освіти.
<i>Варіативна складова (виконати 2 завдання із запропонованих)</i>	1в. Ознайомитися з робочою програмою та силябусом однієї навчальної дисципліни, визначити їх структуру, логіку побудови та відповідність заявленим результатам навчання. 2в. Під час відвідування навчального заняття проаналізувати особливості педагогічної комунікації викладача зі студентами (стиль спілкування, способи зворотного зв'язку, підтримка навчальної мотивації). 3в. Визначити, які цифрові платформи або інструменти використовуються викладачами (LMS, онлайн-сервіси, презентаційні засоби), та коротко оцінити їх дидактичну доцільність.

	4в.Виконати окреме доручення викладача або керівника практики (підготовка роздаткових матеріалів, добір літератури, оформлення інформаційних матеріалів). 5в.Підготувати короткий письмовий рефлексивний матеріал (1–2 сторінки) щодо власного розуміння функцій, відповідальності та професійних викликів асистента викладача у закладі вищої освіти. 6в.Ознайомитися з умовами забезпечення інклюзивного освітнього середовища в закладі вищої освіти (доступність освітнього простору, наявність адаптованих освітніх матеріалів, організаційна та інформаційна підтримка здобувачів з особливими освітніми потребами) та здійснити короткий аналітичний опис відповідності цих умов принципам інклюзивної освіти.
Самостійний вибір студента	За бажанням, виходячи з реальних можливостей та потреб

Таблиця 3.2. Завдання для II рівня – середнього.

	Формування загальних та фахових компетентностей
Інваріантна складова	Змістовий модуль І. 1. Адаптація до умов професійної діяльності в закладі вищої освіти Ознайомитися з основною нормативно-організаційною документацією закладу вищої освіти як бази практики (статут, освітні програми, положення про організацію освітнього процесу, положення про кафедру, правила академічної доброчесності тощо), здійснити їх короткий аналітичний огляд. Здійснити аналіз окремого нормативного документа (наприклад, положення про організацію освітнього процесу тощо) з позиції його ролі у забезпеченні якості освіти; Вивчити організаційну структуру закладу вищої освіти та кафедри, визначити функції основних структурних підрозділів і посадових осіб. Визначити, які функції асистента реалізуються в межах діяльності кафедри Брати участь у щоденній діяльності кафедри (робочі наради, консультації, освітні заходи), виконуючи доручення

	керівника практики в межах повноважень асистента. 2. <i>Спостереження та аналіз освітнього, організаційно-управлінського та виховного процесів</i> 4. Відвідати 5 навчальних занять (лекцій, практичних або лабораторних), проведених різними викладачами, здійснити їх структурно-методичний аналіз (мета, методи, форми роботи, активність студентів). <i>Узагальнити результати аналізу відвіданих занять, виокремивши типові методи та форми роботи, які використовуються викладачами.</i> 5. Відвідати виховний або позааудиторний захід (наукові або просвітницькі заходи), здійснити їх аналіз та оцінити результативність. <i>Визначити одну проблему, виявлену під час спостережень, та запропонувати можливий шлях її вирішення.</i> 3. <i>Участь у плануванні та реалізації освітніх завдань</i> 6. Взяти участь у підготовці навчально-методичних матеріалів (план заняття, презентація, методичні рекомендації або дидактичні матеріали) під керівництвом викладача. <i>Обґрунтувати педагогічну доцільність розроблених або апробованих навчально-методичних матеріалів.</i> 7. Підготувати та провести фрагмент практичного заняття з подальшим обговоренням результатів із керівником практики. Здійснити його самоаналіз. 8. Долучитися до підготовки та реалізації виховного заходів, виконавши конкретні доручення відповідно до ролі асистента. Здійснити його самоаналіз. <i>Визначити, які компетентності здобувачів освіти формуються під час проведеного фрагмента заняття або виховного заходу</i> 4. <i>Рефлексія та оцінювання результатів власної діяльності</i> 9. Здійснювати систематичну фіксацію виконаних завдань у щоденнику практики з коротким аналізом власної діяльності, визначити сильні сторони та проблемні аспекти. 10. Підготувати узагальнений аналітичний звіт за результатами практики
--	---

	з визначенням перспектив подальшого професійного та особистісного розвитку. Змістовий модуль II 1.Визначити мету, завдання, об'єкт і предмет власного педагогічного дослідження (або уточнити їх відповідно до теми кваліфікаційної роботи), обґрунтувати вибір методів педагогічного дослідження, які можуть бути застосовані в умовах бази практики. 2.Провести пілотне дослідження (за можливістю) відповідно до теми кваліфікаційної роботи (обмежене за обсягом і тривалістю), зібрати емпіричні дані та здійснити їх попередню обробку та аналіз. 3.Оцінити власний досвід застосування методів педагогічного дослідження, визначити набуті дослідницькі вміння. Змістовий модуль III. 1. Здійснити добір методик для діагностики пізнавальної та мотиваційної сфер здобувача вищої освіти; провести психодіагностичне обстеження, здійснити обробку, інтерпретацію результатів та оформити відповідну звітну документацію згідно з вимогами. 2. Вивчити індивідуально-психологічні особливості здобувача вищої освіти та специфіку його міжособистісної взаємодії в освітньому середовищі; здійснити спостереження та фіксацію проявів пізнавальних процесів, мотивації, поведінкових і комунікативних характеристик; на основі узагальнення отриманих даних скласти психологічну характеристику особистості здобувача вищої освіти. 3. Розробити обґрунтовані рекомендації щодо розвитку пізнавальних процесів, навчально-професійної мотивації, професійно важливих якостей та подолання виявлених труднощів у навчальній діяльності; визначити напрями індивідуального психолого-педагогічного супроводу здобувача вищої освіти.
<i>Варіативна складова (виконати 2 завдання із запропонованих)</i>	1в.Ознайомитися з робочою програмою та си́лабусом однієї навчальної дисципліни, визначити їх структуру, логіку побудови та відповідність заявленим результатам навчання.

	2в.Під час відвідування навчального заняття проаналізувати особливості педагогічної комунікації викладача зі студентами (стиль спілкування, способи зворотного зв'язку, підтримка навчальної мотивації). 3в.Визначити, які цифрові платформи або інструменти використовуються викладачами (LMS, онлайн-сервіси, презентаційні засоби), та коротко оцінити їх дидактичну доцільність. 4в.Виконати окреме доручення викладача або керівника практики (підготовка роздаткових матеріалів, добір літератури, оформлення інформаційних матеріалів). 5в.Підготувати короткий письмовий рефлексивний матеріал (1–2 сторінки) щодо власного розуміння функцій, відповідальності та професійних викликів асистента викладача у закладі вищої освіти. 6в.Ознайомитися з умовами забезпечення інклюзивного освітнього середовища в закладі вищої освіти (доступність освітнього простору, наявність адаптованих освітніх матеріалів, організаційна та інформаційна підтримка здобувачів з особливими освітніми потребами) та здійснити короткий аналітичний опис відповідності цих умов принципам інклюзивної освіти.
Самостійний вибір студента	За бажанням, виходячи з реальних можливостей та потреб

Таблиця 3.3. Завдання для III рівня – високого.

	Формування загальних та фахових компетентностей
Інваріантна складова	Змістовий модуль I 1. Адаптація до умов професійної діяльності в закладі вищої освіти 1. Ознайомитися з основною нормативно-організаційною документацією закладу вищої освіти як бази практики (статут, освітні програми, положення про організацію освітнього процесу, положення про кафедру, правила академічної доброчесності тощо), здійснити їх короткий аналітичний огляд. Здійснити критичний аналіз одного з нормативних документів з позиції його практичної реалізації в освітньому процесі;

	2. Вивчити організаційну структуру закладу вищої освіти та кафедри, визначити функції основних структурних підрозділів і посадових осіб. 3. Брати участь у щоденній діяльності кафедри (робочі наради, консультації, освітні заходи), виконуючи доручення керівника практики в межах повноважень асистента. <i>Сформулювати пропозицію щодо вдосконалення окремого елемента організації діяльності кафедри (у межах повноважень асистента).</i> 2. <i>Спостереження та аналіз освітнього, організаційно-управлінського та виховного процесів</i> 4. Відвідати 5 навчальних занять (лекцій, практичних або лабораторних), проведених різними викладачами, здійснити їх структурно-методичний аналіз (мета, методи, форми роботи, активність студентів). <i>Визначити педагогічні умови, що позитивно впливають на активність та залученість студентів до освітньої діяльності</i> 5. Відвідати виховний або позааудиторний захід (наукові або просвітницькі заходи), здійснити їх аналіз та оцінити результативність. <i>Запропонувати альтернативний метод або прийом до використаного фрагмента заняття та обґрунтувати його ефективність.</i> 3. <i>Участь у плануванні та реалізації освітніх завдань</i> 6. Взяти участь у підготовці навчально-методичних матеріалів (план заняття, презентація, методичні рекомендації або дидактичні матеріали) під керівництвом викладача. 7. Підготувати та провести фрагмент практичного заняття з подальшим обговоренням результатів із керівником практики. Здійснити його самоаналіз. 8. Долучитися до підготовки та реалізації виховного заходів, виконавши конкретні доручення відповідно до ролі асистента. Здійснити його самоаналіз.
--	--

	4. <i>Рефлексія та оцінювання результатів власної діяльності</i> 9. Здійснювати систематичну фіксацію виконаних завдань у щоденнику практики з коротким аналізом власної діяльності, визначити сильні сторони та проблемні аспекти. 10. Підготувати узагальнений аналітичний звіт за результатами практики з визначенням перспектив подальшого професійного та особистісного розвитку. Змістовий модуль II 1.Визначити мету, завдання, об'єкт і предмет власного педагогічного дослідження (або уточнити їх відповідно до теми кваліфікаційної роботи), обґрунтувати вибір методів педагогічного дослідження, які можуть бути застосовані в умовах бази практики. 2.Провести пілотне дослідження (за можливістю) відповідно до теми кваліфікаційної роботи (обмежене за обсягом і тривалістю), зібрати емпіричні дані та здійснити їх попередню обробку та аналіз. <i>Здійснити інтерпретацію результатів пілотного дослідження з використанням простих узагальнень (таблиця, схема, короткі висновки).</i> 3.Оцінити власний досвід застосування методів педагогічного дослідження, визначити набуті дослідницькі вміння. Змістовий модуль III. 1. Здійснити добір методик для діагностики пізнавальної та мотиваційної сфер здобувача вищої освіти; провести психодіагностичне обстеження, здійснити обробку, інтерпретацію результатів та оформити відповідну звітну документацію згідно з вимогами. 2. Вивчити індивідуально-психологічні особливості здобувача вищої освіти та специфіку його міжособистісної взаємодії в освітньому середовищі; здійснити спостереження та фіксацію проявів пізнавальних процесів, мотивації, поведінкових і комунікативних характеристик; на основі узагальнення отриманих даних скласти психологічну
--	---

	характеристику особистості здобувача вищої освіти. 3. Розробити обґрунтовані рекомендації щодо розвитку пізнавальних процесів, навчально-професійної мотивації, професійно важливих якостей та подолання виявлених труднощів у навчальній діяльності; визначити напрями індивідуального психолого-педагогічного супроводу здобувача вищої освіти.
<i>Варіативна складова (виконати 2 завдання із запропонованих)</i>	1в.Ознайомитися з робочою програмою та силябусом однієї навчальної дисципліни, визначити їх структуру, логіку побудови та відповідність заявленим результатам навчання. 2в.Під час відвідування навчального заняття проаналізувати особливості педагогічної комунікації викладача зі студентами (стиль спілкування, способи зворотного зв'язку, підтримка навчальної мотивації). 3в.Визначити, які цифрові платформи або інструменти використовуються викладачами (LMS, онлайн-сервіси, презентаційні засоби), та коротко оцінити їх дидактичну доцільність. 4в.Виконати окреме доручення викладача або керівника практики (підготовка роздаткових матеріалів, добір літератури, оформлення інформаційних матеріалів). 5в.Підготувати короткий письмовий рефлексивний матеріал (1–2 сторінки) щодо власного розуміння функцій, відповідальності та професійних викликів асистента викладача у закладі вищої освіти. 6в.Ознайомитися з умовами забезпечення інклюзивного освітнього середовища в закладі вищої освіти (доступність освітнього простору, наявність адаптованих освітніх матеріалів, організаційна та інформаційна підтримка здобувачів з особливими освітніми потребами) та здійснити короткий аналітичний опис відповідності цих умов принципам інклюзивної освіти. <i>Сформулювати 1–2 практичні рекомендації щодо підвищення інклюзивності освітнього середовища ЗВО.</i>

Самостійний вибір студента	За бажанням, виходячи з реальних можливостей та потреб
----------------------------	--

Звітна документація:

- 1. Щоденник спостереження, в якому наявні:**
 - індивідуальний план проходження практики;
 - щоденні записи, про виконання інваріантних і варіативних завдань;
 - короткий аналіз виконаних видів діяльності;
 - рефлексивні висновки щодо сформованих компетентностей.
 - відгук керівника практики від закладу освіти про результати діяльності практиканта;
- 2. Аналітичний огляд документації закладу вищої освіти (2–3 сторінки)**
Включає:
 - коротку характеристику основних документів (статут, освітні програми, положення, правила академічної доброчесності тощо);
 - визначення їх ролі в організації освітнього процесу;
 - елементи аналітичної оцінки (для середнього та високого рівнів).
- 3. Опис організаційної структури закладу вищої освіти та кафедри**
Містить:
 - схематичне або текстове подання структури;
 - характеристику функцій основних структурних підрозділів;
 - визначення місця та ролі асистента викладача.
- 4. Матеріали спостереження та аналізу освітнього процесу**
Включають:
 - аналіз 5 навчальних занять (див. Додаток Б);
 - Аналіз відвіданого виховного / позааудиторного заходу (див. Додаток В).
- 5. Навчально-методичні матеріали, підготовлені під час практики:**
 - презентація;
 - методичні рекомендації;
 - дидактичні або роздаткові матеріали.
- 6. Матеріали проведення практичного заняття**
 - план заняття;
 - письмовий самоаналіз проведеного заняття (див. Додаток Б).
- 7. Матеріали участі у підготовці та реалізації виховного заходу**
 - методична розробка виховного заходу;
 - його самоаналіз (див. Додаток В).
- 8. Матеріали науково-дослідної діяльності (Змістовий модуль II)**
Включають:
 - формулювання мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження;
 - обґрунтування вибору методів педагогічного дослідження;
 - опис та результати пілотного дослідження (за можливості);
 - рефлексію щодо набутого дослідницького досвіду.
- 9. Матеріали психолого-педагогічної діяльності (Змістовий модуль III):**

- Бланки психодіагностики студента (за двома рекомендованими методиками).
- Звіт про психологічну діагностику мотиваційної та пізнавальної сфер особистості студентів.
- Психологічна характеристика особистості студента, складена за пропонованою схемою.

10. Матеріали виконання варіативних завдань

(2 завдання за вибором студента)

У формі:

- коротких аналітичних довідок;
- рефлексивних записів;
- описів виконаних доручень;
- аналітичного опису інклюзивного освітнього середовища ЗВО.

11. Узагальнений аналітичний звіт з практики

Містить:

ЗВІТ ПО ПРАКТИЦІ – є основною формою звітності здобувача вищої освіти про проходження практики. Письмовий звіт разом з іншими документами, що передбачені робочою програмою практики (щоденником, індивідуальним завданням, характеристикою, методичними розробками), подають на рецензування керівнику практики від кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від кафедри звіт у друкованому вигляді подають на захист.

Звіт має містити відомості про рівень проходження практики, коротку характеристику бази практики; узагальнення виконаних завдань за змістовими модулями; оцінку сформованих загальних і фахових компетентностей; висновки та пропозиції щодо подальшого професійного розвитку; розділи з охорони праці та безпеки життєдіяльності, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо.

Звіт підписує здобувач вищої освіти, підписує та оцінює безпосередній керівник від бази практики, члени комісії з захисту звітів про проходження практики.

Обсяг звіту: до 8 сторінок друкованого тексту.

Взірець титульного аркуша див. ДОДАТОК А.

!!! Студент виконує лише завдання, що відповідають рівню практики, який він обрав.

Методика та критерії оцінювання результатів практики

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (<https://kadru.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>); «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view) та відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості

вищої освіти в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція)
<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>.

Рейтингова система оцінювання (PCO) успішності навчання здобувачів вищої освіти сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів, формуванню у них системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань.

Вивчення курсу передбачає академічну доброчесність здобувача вищої освіти, відповідальне ставлення до навчання та майбутньої професії. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU).

Право та визнання результатів освітньої академічної мобільності регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-9v5NxyRQgoMNVrDha8KI/view>).

Визнання результатів навчання окремих завдань практики шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>).

Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Викладачі щотижня проводять консультації (офлайн і онлайн) за графіком (<https://pedahohika.kpnu.edu.ua/hrafiky-op/>).

Освоєння освітнього компонента «Виробнича переддипломна практика» передбачає обов'язкове відвідування практики; активність під час практики; здача завдань у встановлені терміни; бути телерантним, відкритим і доброзичливим; конструктивно підтримувати зворотний зв'язок; бути пунктуальним і обов'язковим. Під час відвідування всіх видів практик і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/aIqb9CF>) та етичних норм поведінки.

Неприпустимим є пропуски з неповажних причин. Якщо в силу будь-яких поважних причин студент-практикант був відсутній під час проведення контрольного заходу, йому надається можливість пройти його в додатково призначений викладачем час.

Підсумки практики оцінюються диференційованим заліком за 100-бальною шкалою.

Диференційований підхід до оцінювання результатів виробничої практики реалізується, враховуючи вибір здобувачем програми відповідного рівня практичної діяльності.

Високий рівень: максимальний бал – 100

Середній рівень: максимальний бал – 92

Низький рівень: максимальний бал – 82

При оцінюванні результатів практики бали, які набрав здобувач за виконання завдань відповідно до критеріїв оцінювання множаться на коефіцієнт, що відповідає рівню завдань:

Високий рівень – 1,

Середній рівень – 0,92,

Низький рівень – 0,82.

Розподіл балів за змістовими модулями:

<i>Змістовий модуль I</i>	<i>Змістовий модуль II</i>	<i>Змістовий модуль III</i>	<i>Загальний бал</i>
<i>50 балів</i>	<i>25 балів</i>	<i>25 балів</i>	<i>100 балів</i>

Критерії оцінювання за ЗМ I

50-45 балів

Завдання виробничої практики виконано в повному обсязі. Здобувач вміє застосовувати і творчо використовувати фахові знання, пов'язані з особливостями професійної діяльності, проявляв ініціативність та творчість при виконанні завдань виробничої практики. Матеріали практики подано у встановлений термін, вони містять всі структурні елементи. Звітна документація оформлена охайно, відповідно до поданих у робочій програмі вимог. Зміст записів та аналіз проведеної роботи відповідають завданням практики. Здобувач активний під час захисту практики, демонструє знання в галузі освіти.

44-41 бали

Завдання практики виконано в повному обсязі. Здобувач проявляв ініціативність та творчість при виконанні завдань. Однак в звітній документації відсутні окремі власні міркування з приводу організації освітнього процесу та управління ним, або відсутні узагальнені результати окремих видів робіт. Виявлено вміння здобувача застосовувати теоретичні знання, пов'язані з особливостями професійної діяльності. Матеріали практики подано у встановлений термін, вони містять всі структурні елементи. У звітній документації здобувача-практиканта зафіксовано зміст роботи

протягом усього періоду проходження практики. Записи та аналіз проведеної роботи відповідають завданням практики, однак є незначні відхилення від вимог до їх оформлення. Здобувач активний під час захисту практики, демонструє знання в галузі освіти.

40-37 балів

Завдання практики виконано з незначними помилками, записи достатньою мірою розкривають зміст програмних завдань. Здобувач проявляв ініціативність, організованість при виконанні завдань. Здобувач дав відповіді на поставлені питання, однак не проявив творчого підходу до виконання завдань. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику здобувача-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, однак є порушення щодо оформлення звітної документації. Здобувач бере участь в обговоренні результатів практики під час захисту практики, демонструє знання з галузі освіти.

36-34 балів

Завдання практики виконано. Здобувач співпрацював з керівниками практики, брав участь в заходах, проявляв ініціативність, організованість при виконанні завдань. Зібраний матеріал відповідає переліку, визначеному програмою; однак у оформленні звітної документації не витримані всі вимоги, записи поверхові та стислі, трапляються помилки щодо вживання професійної термінології, відсутні узагальнення, висновки. Здобувач бере участь в обговоренні результатів практики під час захисту практики, демонструє поверхові знання в галузі освіти.

33-30 балів

Всі завдання практики виконано поверхово, допущені неточності, помилки. У звітній документації є всі матеріали, але у їхньому оформленні наявні порушення вимог, трапляються помилки щодо вживання професійної термінології. Здобувач відповідає на запитання під час захисту практики, демонструє поверхові знання в галузі освіти.

29-20 балів (не зараховано)

Здобувач має пропуски у проходженні практики, про що свідчить відсутність записів у щоденнику. Наявні записи не відповідають визначеним у програмі завданням. Зібрані матеріали подані переважно у вигляді ксерокопій.

19 і менше балів (не зараховано)

Здобувач з певних причин не пройшов практику, не оформив звітну документацію.

Критерії оцінювання ЗМ II

25–23 бали - рівень А (відмінно)

Здобувач чітко та логічно визначив усі компоненти наукового апарату, обґрунтовано підібрав і коректно застосував методи педагогічного дослідження, провів пілотне дослідження відповідно до програми кваліфікаційної роботи, здійснив змістовний аналіз і попередню інтерпретацію результатів, продемонстрував сформовані дослідницькі вміння та здатність до наукової рефлексії.

22–21 балів - рівень В (дуже добре)

Науковий апарат дослідження визначено правильно, методи обрано адекватно, пілотне дослідження проведено з незначними обмеженнями за обсягом або глибиною, аналіз результатів достатній, без розгорнутих узагальнень, рівень дослідницької культури достатньо сформований.

20–19 балів - рівень С (добре)

Окремі компоненти наукового апарату сформульовано з неточностями, методи дослідження застосовано частково або описово, зібрано обмежений обсяг емпіричних даних, аналіз результатів має констатувальний характер, рефлексія поверхова.

18–17 балів - рівень D (задовільно)

Мету й завдання дослідження визначено формально, методи обрано без належного обґрунтування, пілотне дослідження проведено фрагментарно або замінене описом, аналіз результатів мінімальний, дослідницькі вміння сформовані на базовому рівні.

16–15 балів - рівень E (достатньо)

Науково-дослідні завдання виконано частково, науковий апарат сформульовано неповно, відсутні узагальнення та аналітичні висновки, діяльність має репродуктивний характер.

14 балів і менше - FX / F (не зараховано)

Програму науково-дослідної складової не виконано: відсутнє пілотне дослідження, емпіричні та аналітичні матеріали не подані або не відповідають вимогам.

Критерії оцінювання ЗМ III

25–23 бали – рівень А (відмінно)

Здобувач вищої освіти обґрунтовано здійснив добір психодіагностичних методик, коректно провів психодіагностику пізнавальної та мотиваційної сфер, якісно здійснив обробку й інтерпретацію результатів; склав змістовну, цілісну психологічну характеристику особистості з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей і міжособистісної взаємодії; розробив обґрунтовані, практично значущі рекомендації щодо розвитку здобувача вищої освіти та продемонстрував сформованість умінь психологічного аналізу й рефлексії.

22–21 балів – рівень В (дуже добре)

Психодіагностичні методики підібрано доцільно, діагностику проведено з незначними недоліками в процедурі або обробці результатів; психологічна характеристика є достатньо повною, але без глибоких узагальнень; рекомендації сформульовано коректно, проте вони мають загальний характер; рівень психологічної компетентності є достатнім.

20–19 балів – рівень С (добре)

Добір методик частково обґрунтований, психодіагностика проведена з окремими помилками або неповною обробкою результатів; характеристика особистості має описовий характер, без належної системності; рекомендації поверхові або недостатньо конкретизовані; аналіз результатів переважно констатувальний.

18–17 балів – рівень D (задовільно)

Психодіагностичний інструментарій застосовано формально або з порушенням процедури; результати оброблено частково або описово; психологічна характеристика фрагментарна, без належного аналізу; рекомендації мають загальний, декларативний характер; сформованість психологічних умінь на базовому рівні.

16–15 балів – рівень E (достатньо)

Завдання психолого-педагогічної складової виконано частково: психодіагностика проведена неповно або з суттєвими недоліками; характеристика особистості неповна, без системного аналізу; рекомендації відсутні або не відповідають отриманим результатам; діяльність має репродуктивний характер.

14 балів і менше – FX / F (не зараховано)

Програму психолого-педагогічної складової практики не виконано: відсутні результати психодіагностики, психологічна характеристика та аналітичні матеріали або вони не відповідають встановленим вимогам.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених університетом та погоджених із базою практики. Якщо здобувач вдруге отримав негативну оцінку (59-0 балів) з практики, його відраховують з університету.

Здобувача вищої освіти, який не виконав програми практики без поважної причини або отримав оцінку «не зараховано» (59-0 балів) за результатами захисту звіту про практику, відраховують з університету за невиконання навчального плану.

Виробнича практика оцінюється у формі диференційованого заліку.

За підсумками виробничої практики випускова кафедра проводить звітну конференцію з обговорення результатів практики, з'ясування особистих успіхів здобувача та проблем, які її супроводжували.

Рейтингова оцінка з практики

Оцінювання навчальних досягнень з освітнього компонента здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	Відмінно
82-89	B (дуже добре)	Добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	Задовільно
60-66	E (достатньо)	

35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених університетом та погоджених із базою практики. Якщо здобувач вдруге отримав негативну оцінку (59-0 балів) з практики, його відраховують з університету.

Здобувача вищої освіти, який не виконав програми практики без поважної причини або отримав оцінку «не зараховано» (59-0 балів) за результатами захисту звіту про практику, відраховують з університету за невиконання навчального плану.

Виробнича практика оцінюється у формі диференційованого заліку.

За підсумками виробничої практики випускова кафедра проводить звітну конференцію з обговорення результатів практики, з'ясування особистих успіхів здобувача та проблем, які її супроводжували.

8. Права та обов'язки студента-практиканта

Студент-практикант проводить свою діяльність згідно з правилами внутрішнього розпорядку бази практики, виконує розпорядження адміністрації закладу, керівників практики відповідно до програми практики.

Студент-практикант зобов'язаний:

- взяти участь у настановній конференції з питань організації практики у визначений деканатом факультету час;
- до початку практики отримати від керівника практики від кафедри направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення необхідних документів;
- до початку практики пройти в Університеті інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно та в повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, індивідуальне завдання;
- вивчити та дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку на базі практики;
- своєчасно оформити звіт та захистити його в терміни, визначені наказом.

Студент-практикант має право:

- одержувати консультації керівників практики від університету з усіх питань проведення практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики;

- виявляти ініціативу щодо підвищення ефективності проходження практики.

4.2. Керівник практики здобувачів вищої освіти від кафедри педагогіки та менеджменту освіти:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, правил поведінки (в установах, організаціях, на підприємствах), надає здобувачам вищої освіти необхідні документи (направлення, програму, щоденник практики, методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо);

- повідомляє здобувачів вищої освіти про форми звітності;
- бере участь у розробці програм практик;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за базами практики;
- до початку практики проводить зі здобувачами вищої освіти інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці, оформляє відповідні документи;

- бере участь у настановних інструктивних нарадах та підсумкових конференціях з питань практики;

- відстежує своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до місць практики;

- здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;

- забезпечує спільно з керівником практики від бази практики високу якість її проходження згідно з програмою;

- контролює забезпечення необхідних умов праці, організації побуту здобувачів вищої освіти на базі практики та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;

- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними завдань, перевіряє робочу документацію;

- надає методичну допомогу студентам;

- проводить консультації щодо опрацювання зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;

- інформує здобувачів вищої освіти про порядок подання звітів про практику та їх захисту;

- перевіряє звітну документацію здобувачів вищої освіти;

- приймає захист звітів здобувачів вищої освіти про практику в складі комісії;

- оцінює результати практики здобувачів вищої освіти, виставляє оцінки в залікові книжки;

- здає звіти здобувачів вищої освіти про практику на кафедру;

- готує звіт про проведення практики.

4.3. Керівник практики від бази практики, який здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за її проведення.

Керівник практики від бази практики:

- розподіляє здобувачів вищої освіти за робочими місцями відповідно до

графіка проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;

- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки на базі практики та на робочому місці під час виконання конкретних видів робіт; ознайомлює студентів з організацією робіт на конкретному робочому місці;

- забезпечує проходження практики здобувачами вищої освіти;

- забезпечує і контролює дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку бази практики;

- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами вищої освіти новою технікою, сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання курсових і дипломних робіт;

- оцінює якість проходження практики здобувачами вищої освіти, складає на них характеристику з відображенням виконання програми практики, якості професійних знань та умінь.

4.4. Вимоги безпеки під час практики:

1. При прибутті на базу практики студент-практикант повинен отримати вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці та поставити підпис у відповідних журналах інструктажу;

2. Студент має бути ознайомлений про те, що при виконанні професійних обов'язків на нього можуть впливати такі шкідливі або небезпечні фактори:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- небезпека виникнення загорань та пожеж;
- порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень;
- довготривалі статичні навантаження.

3. Студент-практикант повинен виконувати тільки ту роботу, яка йому доручена згідно з програмою практики.

4. У разі притягнення практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно доповісти про це керівнику практики.

Під час практики не допускається:

1. Не виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку установи, зокрема, запізнюватися на роботу.

2. Залишати робоче місце без дозволу керівника практики, директора школи.

3. Відвертати від роботи педагогічних працівників, які його оточують, заважати освітньому процесу.

Студент-практикант зобов'язаний:

1. Повідомляти керівника закладу про всі недоліки в забезпеченні охорони праці, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, травмонебезпеки обладнання, інструментів тощо).

2. Дбати про особисту безпеку, повідомляти в разі необхідності про погіршення стану власного здоров'я під час робочого процесу.

Рекомендована література:

Основна:

1. Адаптивне управління: міжгалузеві зв'язки, науково-прикладний аспект: кол. монографія / за заг. і наук. ред. Г. В. Єльнікової. Харків: Мачулін, 2017. 440 с.
2. Бобровський М. В. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти. Київ: Державна служба якості освіти. 2019. 240 с.
3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с.
4. Дутко О.М., Лебідь І.Ю. Методика наукових досліджень : Навчально-методичний посібник [видання друге, доповнене та перероблене] / автори–упорядники О.М. Дутко, І.Ю. Лебідь. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В, 2023. 160 с.
5. Менеджмент в освіті : підручник / за ред. проф. В. В. Крижка ; авт. кол. : Василь Крижко, Валерій Радул, Сергій Клепко, Григорій Луценко, Ольга Старокожко, Сергій Немченко, Юлія Кондратенко. Київ : Освіта України, 2020. 465 с. URL : <https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/3260>
6. Мірошніченко В. І., Гончаренко О. А., Тушко К. Ю. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 168 с.
7. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. В48 Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296 с. URL: https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/12630.pdf?srsltid=AfmBOoo3WySIij0lqdTa_3-vaYXD-Kg592N1vC-psszv4-wmTlOCEYal
8. Дуткевич Т.В. Психологія конфліктності студентів педагогічних спеціальностей. Монографія. Київ: КНТ, 2021. 240 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5162>

Додаткова:

9. Бесарабчук Г.В. Концептуальна модель управління якістю підготовки педагогічного інтерна в умовах регіонального освітнього кластера. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика» : серія «Педагогіка». Вип.18 (35), 2024. С.1-19. URL : <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/660/560>
10. Вознюк Л., Доброгорський О. Особливості освітнього менеджменту в умовах воєнного стану. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти «Публічне управління та адміністрування». № 1 (2). 2022 . С. 48-54. URL : <file:///C:/Users/Home/Downloads/36-Article%20Text-76-1-10-20221014.pdf>
11. Гречаник О. Є., Григораши В. В. Організація внутрішнього аудиту в закладі загальної середньої освіти: монографія. Харків: Вид група «Основа», 2019. 144 с.

12. Горбатюк О.В. Управлінські аспекти формування професійно-педагогічної культури викладача в умовах ЗВО. *Збірник наукових праць. Випуск 25 (1-2019) Ч.1. Педагогічна освіта: теорія і практика*. м. Кам'янець-Подільський, 2019. С. 47.

13. Дутко О.М., Лебідь І.Ю. Проблеми та особливості проведення лекції в умовах дистанційного навчання. *Педагогічна освіта: теорія і практика : Збірник наукових праць*. Вип.30 (1-2021). Кам'янець-Подільський, 2021, С.19-31.

14. Дутко О.М., Сікорака Л., Майданюк І., Лебідь І., Рудий Р. Особливості впровадження дистанційного навчання в освітній процес закладів вищої освіти. *Вісник науки та освіти: журнал*. 2024. № 1(19) 2024. С.1245-1259

15. Горбатюк О., Дутко О. Адаптація класичних методів педагогіки до дистанційного формату освітньої діяльності. *Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць*. Вип. 37(2-2024). Київ: Міленіум, 2024. С.7-14.

16. Лебідь І., Дутко О., Федорчук В. Цифрові платформи та гейміфікація у вищій освіті: переваги та виклики. *Актуальні питання у сучасній науці*. Вип. 4(34).2025. С. 1131-1138

17. Єльнікова Г., Жук М., Кретович С. Адаптивне управління закладами освіти в умовах воєнного стану в Україні. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика»*. Серія «Педагогіка». Випуск 16 (31), 2023. URL : <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/599/507>

18. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n1235>

19. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

20. Лебідь І.Ю. Управлінська компетентність керівника – запорука успішного функціонування освітнього закладу. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах*. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 3. С.109-110.

21. Лебідь І.Ю. Управлінський аспект забезпечення інноваційного типу організації освітнього процесу в закладі освіти. *Інновації в освіті: закономірності, тренди, потреби збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції 28 березня 2023 року [Електронний ресурс] / [редкол. І.О. Кучинська та ін.]*. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. С. 36-40.

22. Лебідь І.Ю. Перспективи підготовки керівників закладів освіти XXI століття: вимоги сьогодення. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х*

томах. *Кам'янець-Подільський : Кам'янець – Подільський національний університет імені Івана Огієнка*, 2021. Вип. 20. Т.3. С. 116-117.

23. Лебідь І., Дутко О. Організація управління навчальними закладами в Правобережній Україні у ХІХ на початку ХХ століття. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Вип. 39. Т. 2. 2021. С. 203-213.

24. Методичні рекомендації щодо підготовки кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Управління навчальним закладом» спеціальності 073 Менеджмент [Електронний ресурс] / укладачі: Дутко О.М., Федорчук В.В., Лебідь І.Ю., Горбатюк О.В., Поліщук С.В. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 71 с.

25. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» спец. 133 Галузеве машинобудування, галузі знань 13 Механічна інженерія денної та заоч форми навч. / уклад.: М. Л. Рябчиков, В. С. Пуць, В. Л. Мартинюк. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 128 с.

26. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». URL : file:///C:/Users/Home/Downloads/66169235967b4865291744.pdf

27. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>

28. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022.180 с.

29. Панчук Н.П. Педагогічні технології навчання у особистісному та професійному розвитку студентів у закладах вищої освіти // *Педагогічне проєктування в сучасній освіті: дидактичний і виховний аспект* : кол. моногр. / за заг ред. Пушкарьової Т.О. Київ : ТОВ НВП «Росток А. В.Т.», 2021. С.47-68. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6373>

30.Панчук Н.П. Гендерний підхід у формуванні життєво-професійних ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців // *Психологічне забезпечення інноваційних процесів у закладі вищої освіти*: монографія / [Т.В. Дуткевич, О.В. Савіцька, Н.П Панчук, Н.М. Дідик]: монографія Київ: Видавництво «КНТ», 2024. С.8-38.

31. Тарасова Т.Б. Психологія та педагогіка вищої освіти зі змістовим модулем: Методика викладання психології : навчально-методичний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2023. 87 с. URL: https://ppst.sumdu.edu.ua/images/Posibniki/NP_Psykholohiia_ta_pedahohika_vyshchoi_osvity.pdf

Рекомендовані джерела інформації:

Навчально-методичне забезпечення знаходиться в електронному вигляді на платформі MOODLE Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : URL: <https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=25973>

1. Міністерство освіти і науки України: Головна. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Педагогічна освіта: теорія і практика. URL: <http://pedosv.kpnu.edu.ua/>
3. Всеосвіта – Національна освітня платформа. URL: <https://vseosvita.ua/>
4. Coursera – технологічна компанія, що працює в галузі освіти. URL: <https://coursera.org>
5. Освітній проєкт «На урок» для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua/>
6. EdEra — українська студія онлайн-освіти. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Inc+1/about>
7. Освіторія. URL: <https://osvitoria.media/>
8. Prometheus – найбільша платформа онлайн-курсів в Україні. URL: <https://prometheus.org.ua/>
9. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
10. Кабінет міністрів України – www.kmu.gov.ua

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ІВАНА ОГІЄНКА

Кафедра педагогіки та менеджменту освіти

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

здобувача вищої освіти
другого (магістерського) рівня
спеціальності *А1 Освітні науки*
освітньо-професійної програми *Освітні науки*
І курсу, ____ групи

(ім'я, прізвище)

Термін проходження
практики: _____ 202_ р.

Керівник практики від бази практики:

(посада) (підпис) (ІП)

Керівник практики від
КПНУ ім. І. Огієнка:

(посада) (підпис) (ІП)

Кам'янець-Подільський – 2026

Схема аналізу/самоаналізу навчального заняття (лекції / практичного / лабораторного)

1. Загальна характеристика заняття
Заклад вищої освіти, кафедра
Навчальна дисципліна, тема заняття
Тип заняття (лекція, практичне, лабораторне, комбіноване)
Курс, освітній рівень, спеціальність
Кількість присутніх студентів
2. Цільовий компонент
Відповідність теми заняття робочій програмі та силабусу
Чіткість формулювання мети та очікуваних результатів навчання
Узгодженість мети заняття з результатами навчання ОП
3. Структурно-логічна організація заняття
Логічність побудови заняття (вступ – основна частина – підсумки)
Доцільність розподілу часу між структурними елементами
Наявність підсумків, узагальнень, рефлексії
4. Методи, форми та засоби навчання
Використані методи навчання (пояснювальні, проблемні, інтерактивні тощо)
Форми організації діяльності студентів (фронтальна, групова, індивідуальна)
Застосування цифрових технологій та навчальних ресурсів
Доцільність і ефективність використаних засобів навчання
5. Організація навчальної діяльності студентів
Рівень залученості та активності студентів
Стимулювання пізнавальної самостійності та критичного мислення
Забезпечення зворотного зв'язку під час заняття
6. Педагогічна комунікація
Стиль спілкування викладача зі студентами
Чіткість інструкцій, доступність пояснень
Дотримання принципів академічної доброчесності та етичної взаємодії
7. Оцінювальний компонент
Форми поточного контролю (запитання, завдання, обговорення)
Прозорість та зрозумілість критеріїв оцінювання
Надання коментарів та рекомендацій студентам
8. Елементи інклюзивності та освітньої доступності (за наявності)
Адаптація матеріалів і форм роботи до різних освітніх потреб
Забезпечення доступності інформації та навчального середовища
9. Загальна оцінка ефективності заняття
Сильні сторони заняття
Виявлені труднощі або проблемні моменти
Узагальнена оцінка досягнення мети заняття
10. Висновки та пропозиції асистента
Короткий висновок щодо якості заняття
Пропозиції щодо вдосконалення організації та методики проведення
Рефлексія щодо можливостей використання побаченого досвіду у власній педагогічній діяльності

**Схема аналізу/самоаналізу відвіданого виховного /
позааудиторного заходу**

1. Загальна характеристика заходу
 - Назва заходу
 - Форма проведення (лекція, круглий стіл, тренінг, науковий захід, культурно-просвітницький захід тощо)
 - Дата і місце проведення
 - Організатори (кафедра, структурний підрозділ, викладачі, студентські органи)
 - Цільова аудиторія (курс, спеціальність, кількість учасників)
2. Мета та завдання заходу
 - Сформульована мета заходу
 - Основні виховні, освітні або розвивальні завдання
 - Відповідність мети актуальним напрямам виховної роботи закладу освіти
3. Зміст і структура заходу
 - Основні змістові блоки заходу
 - Логічність та послідовність побудови
 - Відповідність змісту віковим та освітнім особливостям учасників
4. Методи, форми та засоби організації
 - Використані методи (інформаційні, інтерактивні, дискусійні, практичні тощо)
 - Форми взаємодії учасників (фронтальна, групова, індивідуальна)
 - Використання цифрових або візуальних засобів
 - Доцільність обраних методів і форм
5. Активність та залученість учасників
 - Рівень зацікавленості та участі студентів
 - Наявність зворотного зв'язку
 - Атмосфера заходу (психологічний клімат, мотивація, співпраця)
6. Організаційно-управлінські аспекти
 - Рівень організації заходу (планування, дотримання регламенту)
 - Розподіл ролей між організаторами
 - Координація та взаємодія відповідальних осіб
7. Елементи інклюзивності та доступності (за наявності)
 - Забезпечення рівного доступу до участі
 - Адаптація форм роботи та матеріалів
 - Урахування різних потреб учасників
8. Результативність заходу
 - Досягнення поставленої мети
 - Освітній, виховний або соціальний ефект
 - Практична значущість для учасників
9. Загальна оцінка та висновки
 - Сильні сторони заходу
 - Виявлені труднощі або недоліки
 - Узагальнена оцінка ефективності заходу
10. Рефлексія асистента
 - Власна оцінка участі (спостерігача / співорганізатора)
 - Висновки щодо можливості використання подібних форм у майбутній професійній діяльності
 - Пропозиції щодо вдосконалення організації та змісту заходу

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Прізвище, ім'я здобувача вищої освіти, або його ініціали; факультет, курс, спеціальність; умови життя та побуту здобувача вищої освіти; взаємини з членами родини (якщо проживає окремо від сім'ї — взаємини з сусідами по кімнаті в гуртожитку). Стан здоров'я здобувача вищої освіти.

ХАРАКТЕРИСТИКА МІЖОСОБИСТІСНИХ ВЗАЄМИН ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ЗВО

Положення (статус) здобувача вищої освіти в академічній групі; авторитетність. Задоволеність статусом у академічній групі.

Ставлення здобувача вищої освіти до однокурсників; характеристика взаємини з однокурсниками, прагнення до взаємодії з однокурсниками (чи є, з приводу чого, як часто тощо).

Взаємини зі здобувачами вищої освіти старших курсів (кому надає перевагу, що об'єднує, з приводу чого вступає у взаємодію, її результативність та емоційне забарвлення).

Взаємини здобувача вищої освіти з викладачами та адміністрацією (з приводу чого вступає у взаємодію, ким ініціюється взаємодія, її результативність тощо).

Загальна характеристика емоційного стану при взаємодії у системах "здобувач вищої освіти — викладач", "здобувач вищої освіти - здобувач вищої освіти" ("радість - засмученість", "інтерес - нудьга", "задоволення - незадоволення", "інтерес - байдужість", "упевненість — не упевненість" тощо).

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Успішність із різних освітніх компонентів. Рівень знань. Світогляд.

Розвиток та культура мовлення. Образність та емоційність мовлення, уміння висловлювати свою думку логічно, аргументовано (письмово та усно). Використання сленгу, жаргонізмів тощо.

Ставлення до навчання. Труднощі в організації власної навчальної діяльності.

Прояв у навчанні індивідуальних особливостей пізнавальних процесів (уваги (зосередженість, стійкість, об'єм, розподіл); пам'яті (довільна, осмислена пам'ять, швидкість та міцність запам'ятовування тощо) мислення (критичність, самостійність мислення, гнучкість розуму, вміння самостійно розбити умовисновки, знаходити альтернативні розв'язки тощо), уяви (багатство творчої та відтворюючої уяви). Індивідуальний стиль пізнавальної діяльності.

Вміння вчитися (сформованість прийомів навчальної діяльності, вміння конспектувати на лекції, самостійно працювати з книгою, оволодіння вміннями написання наукових творів: рефератів, курсових робіт, статей тощо).

Ставлення до наукової діяльності. Здатність до її здійснення. Інтелектуальна активність.

СПРЯМОВАНІСТЬ ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

Спрямованість особистості: домінуючи потреби, ідеали, мрії, переконання, переважаючи мотиви навчання, оволодіння професією. Професійні інтереси, здібності, нахили.

Особливості адаптації до навчання у виші (для здобувачів вищої освіти 1 курсу).

Зміна ставлення до обраної спеціальності та до навчання після проходження практики.

Готовність до професійної діяльності (мотиваційна складова, професійна ідентифікація, професійна рефлексія тощо))

Спеціальні здібності (до якого виду діяльності і в чому виявляються)

Рівень розвитку організаторських та комунікативних здібностей. Здатність до саморегуляції.

ОСОБЛИВОСТІ ХАРАКТЕРУ ТА ТЕМПЕРАМЕНТУ

Особливості темпераменту (його тип, прояви), характеру (яскраво виражені позитивні і негативні риси характеру; риси спрямованості особистості у ставленні до людей, до себе, до праці і навчання та до речей), наявність акцентуацій характеру.

Сформованість професійно важливих якостей особистості.

Вольові якості.

Емоційна спрямованість. Переважаючі емоції та настрої. Зміни настроїв, його причини, способи переживання невдач. Уміння нейтралізувати, свої почуття.

ПОЗНАВАЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Участь у студентському самоуправлінні. Ставлення до громадської діяльності. Реагування на критичні зауваження однокурсників, викладачів. Реагування на похвалу та заохочення.

Участь у неформальних студентських об'єднаннях.

ЗАГАЛЬНІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИСНОВКИ

Визначити основні психолого-педагогічні завдання щодо навчальної діяльності, загального розвитку, моральності здобувача вищої освіти. Особливу увагу приділити індивідуальному підходу в спілкуванні, шляхам подолання труднощів, допомоги здобувачу вищої освіти. На основі отриманих в ході спостереження та психодіагностики даних визначити особливості професіоналізації та дати рекомендації з розвитку професійно важливих якостей, здібностей здобувача вищої освіти. Спрогнозувати успішність професійної діяльності здобувача вищої освіти.

Характеристику склав

Дата

Підпис практиканта

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗВІТУ ПРО ПСИХОЛОГІЧНУ ДІАГНОСТИКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ТА МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕР ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дата _____

Прізвище здобувача вищої освіти, який брав участь у психодіагностиці

Назва психодіагностичної методики з вивчення пізнавального процесу

Обробка результатів психодіагностики

Інтерпретація результатів психодіагностики

Рекомендації з розвитку психічного явища, що вивчалось.

Назва психодіагностичної методики з вивчення мотивації

Обробка результатів психодіагностики
Інтерпретація результатів психодіагностики
Рекомендації з розвитку навчально-професійної мотивації.

**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК МЕТОДИК ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ
ПІЗНАВАЛЬНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
(обрати одну)**

1. Методики обсягу, смислової пам'яті за методикою "Відтворення розповіді"
2. Тест "Таблиці Равена".
3. Методика «Коректурна проба»
4. Методика «Червоно-чорна таблиця»
5. Методика Мюнстерберга.
6. Методика «Кількісні відношення»
7. Методика «Закономірності числового ряду»
8. Методика «Складні аналогії»
9. Методика «Інтелектуальна лабільність»
10. Методика «Оперативна пам'ять»
11. Методика «Пам'ять на образи»
12. Методика вивчення короткочасної пам'яті.

**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК МЕТОДИК ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ
МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
(обрати одну)**

1. Методика "Вивчення мотивів навчальної діяльності студентів" (А.А.Реан, В.А.Якунін).
2. Тест на визначення актуальних мотивів діяльності (Т.Данилова)
3. Методика "Мотивація навчання у вузі" (Т.І.Іллїна).
4. Методика «Шляхи мотивації діяльності студентів в навчальному процесі»
5. Методика «Мотивації до успіху» (Т.Елерс)
6. Методика «Мотивації уникнення невдач» (Т.Елерс)
7. Методика «Спрямованість на отримання знань або оцінку» (Є.П.Ільїн, Н.А.Курдюкова)
8. Методика діагностики мотиваційної структури особистості (Є.Мільман)
9. Опитувальник «МАС» (М.Кубишкіна)
10. Методика «Мотиви вибору діяльності викладача» (Є.П.Ільїн)
11. Тест гумористичних фраз (А.Г.Шмельова, А.С.Бабіна)